

HENRIK SIENKIEWICZ:

KRIŽARJI

Odšel je zgodaj in pričakovali so, da se vrne okoli pol dneva, a ker ga ni bilo videti, so se začeli vznemirjati. Zaman se je služinčad ozirala proti gozdu tudi popoldne. Vit je le mahal z roko: "Ne vrne se, a če se vrne, gorje nam, Bog ve če ne z volčjim obrazom, izpremenjen v volkodlaka!" Ko so to slišali, so se vsi zbal; Matko sam ni bil trden, Jagienka se je ozirala proti gozdu in se križala, Anulka Sečehovna je zaman vsak hip iskala predpasnik po svojih kolenih, oblečenih v hlače, in ker ni našla ničesar, s čimer bi si mogla pokriti oči, si jih je pokrivala s prsti, mokrimi od solz, ki so kapale druga za drugo.

Vendar se je proti večeru, ko je sonce zahajalo, Čeh vrnil — a ne sam, temveč z nekim človeškim bitjem, ki ga je gnal na vrvi pred seboj.

Takoj so vsi planili proti njemu z vzkliki in radostjo, toda umolknil so, uzrši bitje, ki je bilo majhno, skuštrano, kosmato, črno in odeto v volčje kože.

"V imenu očeta in sina, kakšno strašilo si pripeljal s seboj?" je zaklical Matko in se oddahnil.

"I, kaj," je odvrnil fant, "pravi, da je človek in smolar, a če je res, ne vem."

"Oj, to ni človek, to ni človek!" se je oglasil Vit.

Toda Matko mu je ukazal, naj molči, potem pa je začel ujetnika pazljivo ogledovati in je naglo rekel:

"Prekrižaj se! Pri priči se prekrižaj!..."

"Hvaljen Jezus Kristus!" je zaklical ujetnik; ko se je v naglici prekrižal, se je globoko oddahnil, pogledal z večjim zaupanjem na navzoče in je ponovil:

"Hvaljen Jezus Kristus! — Saj tudi jaz nisem vedel, ali sem v krščanskih ali v hudičevih rokah. O Jezus!..."

"Ne boj se! Saj si med kristjani, ki radi hodijo k sveti maši. Kaj pa si?"

"Smolar, gospod, kočar. Sedem nas je v kočah z babami in otroki."

"Kako daleč je od tod?"

"Ne polnih deset postaj."

"Kod hodite v mesto?"

"Imamo svojo pot za Vražjo sotesko."

"Za Vražjo? Prekrižaj se še enkrat!"

"V imenu Očeta in Sina in Svetega duha, amen."

"Dobro. A z vozom se more

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

LAUNDROMATS (2) Suburbs So. Ideal for partnership, retirement or investmt. Estab. bus. top. loc., pvd. pkg., proven potential. Priced to sell by owner. Call FU 5-6059. (15)

LITE GROCERIES

Confectionery and School Supplies. Dairy Products, Ice Cream, Carry Outs. Very reasonable to right party. 1900 W. Roscoe St. — Call WE 5-4414. (16)

TAVERN — Fully equipped, Air Cond. Going. Bus. No. side of Blue Island. Call 389-4605 before 6 P.M. (16)

HOUSEHOLD HELP

FOSTER MOTHER IN N. W. SUBURBAN HOME. Housekeeper. Live in. Motherless home. 6 children, eldest 6 yrs. old. References. Good salary. PH. 437-0022. (16)

WORKING MOTHER WANTS WOMAN FOR Child care and light housework. Must stay. Own room. Call YO 7-7131 before 6 P.M. (16)

HELP WANTED — MALE

IMMEDIATE OPENINGS

AUTOMATIC SCREW MACHINES
SET UP MEN AND OPERATORS

Excellen Fringe Benefits Good Working Conditions
Contact Personnel Office

Burgess-Norton Manufacturing Co.

737 Peyton, Geneva, Ill.

Phone: CE 2-4100

(16)

skozi?"

"Sedaj je povsod blatno, četudi tam ne tako kakor na cesti, ker po soteski piha veter in suši blato. Samo do Bud je težavno, toda tudi v Bude vas polagoma pripeljem, ker poznam gozd."

"Ali nas spremiš za groš? No, naj bo za dva!"

Smolar je bil zadovoljen. Izprosil si je še pol hlebec kruha, ker v gozdu že dolgo niso videli kruha, dasi niso umirali od lakote. Sklenili so, da odrinejo rano zjutraj, ker proti večeru "ni dobro". O Borutu je pravil smolar, da včasih grozno "razsaja" v gozdu, toda navadnim ljudem ne dela krivice; ker pa je ljubosumen zaradi lenčiske kneževine, preganja druge hudiče po goščavi. Hudo je le, če ga srečaš ponoči, zlasti kadar si pijan. Podnevi in kadar si trezen, nimaš vzroka, da bi se ga bal.

"Pa si se vendar bal?" je rekel Matko.

"Ker so me ta vitez nepričakovano zgrabili s tako silo, da sem mislil, da ni človek."

Jagienka se je začela smejati, ker so vsi imeli smolarja za nekaj "nečistega", a smolar nje. Smejala se je z njo vred tudi Anula Sečehovna, Matko pa je rekel:

"Niso se ti še posušile oči od joka za Hlavo, a sedaj se že režiš?"

Čeh pa je pogledal na njen rožnati obraz in videč, da ima še mokre oči, je vprašal:

"Ali ste se jokali za menoj?"

"Ej, ne!" je odgovorila deklica: "le bala sem se toliko."

"Saj ste vendar plemkinja, a plemkinjo je sram. Vaša gospa ni tako boječa. Kaj se vam je moglo hudega pripetiti podnevi in med ljudmi?"

"Meni ne, toda vam."

"Saj vendar pravite, da niste jokali za menoj?"

"Ne."

"Čemu torej?"

"Iz strahu."

"A sedaj se ne bojite več?"

"Ne."

"A zakaj?"

"Ker ste se vrnili."

Nato jo je Čeh hvaležno pogledal, se nasmehnil in rekel: "Da, tako bi se dalo klepetati do ranega jutra. Strašno ste prebrisani."

Toda o njej bi lahko sodil vse prej, samo ne, da je prebrisana, in tudi Hlava, ki je bil sam prebrisan fant, je to dobro razumel. Tudi je razumel, da mu je deklica z vsakim dnem bolj vdano. On je ljubil Jagienko, toda tako, kakor podanik ljubi kraljevo hčer, torej ponižno in z največjim čestčenjem, a brez vsakega upanja. Medtem pa ga je potovanja stari Matko navadno jahal v prvi vrsti z Jagienko, a on z Anulo; ker pa je bil fant kakor tur, a je imel kri kakor krop, mu je zagomazelo od pete do glave, če je medpotoma pogledal v njeni jasni očesci, na plave kodre las, ki niso hoteli obstatiti skupaj pod mrežico, na vso njeno vitko in krasno postavo, a zlasti na njene čudovite, kakor izklesane noge, objemajoče vranjega konja. Tudi se ni mogel zdržati, da ne bi vse pogostejše in vse poželjiveje gledal na vse te dovršene dražesti, in mislil je, da bi ga hudič kaj lahko zapeljal v izkušnjo, ako bi se izpremenil v takega dečka. Vrh tega je bil ta deček sladek kakor med, hkrati pa tako poslušen, da je le v oči gledal, in vesel kakor vrabec na strehi. Včasih so prihajale Čehu čudne misli v glavo in nekoč, ko sta z Anulo zaostala neko-

liko zadaj pri tovorih, se je naglo obrnil k njej in rekel:

"Veste kaj? Jezdeč poleg vas sem videti kakor volk poleg jagnjeta."

A njej so se beli zobki takoj zableščali od odkritosrčnega smeha.

"Ali bi me radi pojedli?" je vprašala.

"Da, s koščicami!" In pogledal jo je s takim pogledom, da je zardela pod njim, potem pa sta oba umolknila in le srca sta jima močno tolki, njemu od hrepenenja, a njej od neke sladke opajajoče bojazni.

Toda spočetka je bilo v Čehu hrepenenje večje od gannjenosti, in če je govoril, da gleda na Anulko kakor volk na jagnje, je govoril resnico. Toda šele tisti večer, ko je ugledal njeni mokri ličici in trepalnice, se je v njem omehčalo srce. Zazdela se mu je dobra in nekako blizu in posebna, in ker je bil tudi sam pošten in hkrati viteške narave, ne le da se ni zmago-slavno rogal njenim sladkim solzam, marveč je postal zgovornejši in se bolj briga za njo. Zapustila ga je prejšnja nerodnost v govorjenju in dasi je pri večerji deklici še nekako bojazljivo dvoril, vendar je bilo že drugače; pri tem pa ji je služil tako, kakor mora služiti viteški oproda plemkinji. Stari Matko je to zapazil v kljub temu, da je mislil samo na jutranji prehod in na daljno pot, toda pohvalil ga je le zaradi lepih običajev, ki se jih je, kakor je dejal, moral naučiti pri Zbišku na mazovskem dvoru.

Potem se je obrnil k Jagienki in dodal:

"Hej! Zbiško!... Ta ni v zadregi niti pred kraljem!"

Toda po tej službi pri večerji, ko so odhajali počivat,

je Hlava poljubil roko Jagienki, potem je dvignil k ustom tudi roko Sečehovne in rekel: "Vi se ne le ne bojte zame, ampak se tudi pri meni ničesar ne bojte, ker vas ne dam nikomur."

Potem so možje legli v sprednji sobi, Jagienka in Anula pa v čumnati na eni, a široki in dobro postlani postelji. Nobena ni mogla takoj

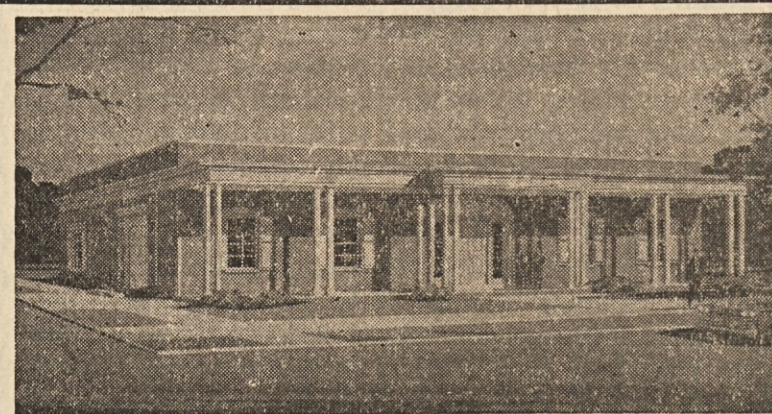
zaspati, a zlasti Sečehovna se je vsak trenutek obrnila; čez čas pa je Jagienka primaknila svojo glavo in ji začela šepetati:

"Anula!"

"Kaj?"

"Meni... meni se zdi, da imaš zelo rada tega Čeha... Kajne?"

(Dalje prihodnjič)

GRDINOVA
POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd.

KEAmore 1-6300

Grdina trgovina s pohištvom — 15301 Waterloo Road

KEAmore 1-1235

GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

Oglašujte v naših malih oglasih

- ČE PRODAJATE ali kupujete rabljeno pohištvo,
- ČE IŠČETE ali oddajate stanovanje,
- ČE POTREBUJETE delovno moč,
- ČE IŠČETE zaposlitev,
- ČE PRODAJATE ali kupujete nepremičnine —

dajte mali oglas v

AMERIŠKO DOMOVINO!

Pokličite HE 1-0628.

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

MORA IMETI MOČNO SAPO — Brenda Merrett prekuša svojo sapo na neke vrste trobenti, ki so jo uporabljali na Angleškem v začetku preteklega stoletja v cerkvah. "Kača" je izdelana iz lesa in usnja.

ČAROVNIJA? — Verige običajno ne stojte same, pa četudi je ob njih kak take dečko, kot je tale na sliki v Daveyu v Nebraski. Posamezni členki verige so med seboj zvarjeni v trden kos, ki brez težave prenese na koncu skrinjico za pošto.